

دیوان داوری دعاوی ایران - ایالات متحده

IRAN-UNITED STATES CLAIMS TRIBUNAL

CONCURRING OPINION

Case No. 10812

Chamber Three

پیوند شماره ۱۰۸۱۲

شنبه نهم

حکم شماره ۳-۱۰۸۱۲-۴۶۶

دادگاه ملکی و معاری
امیران - ایالت سندھ
شہت شد - FILED - 29 AUG 1989
Date ١٣٦٨ / ٤ / ٢
دارج

تله داين اينداستريز، اينكورپوريتد،

ادعای کمتر از ۲۵۰۰۰۰ دلار مطروح توسط

ایالات متحده امریکا

خواهان،

- 9 -

جمهوری اسلامی ایران

خواندہ

نظر موافق ریچارد سی. الپسون

۱ - اینجانب علیرغم تمايل خود، به اين نتیجه رسیده‌ام که، باتوجه به مشابهت واقعیات این پرونده با واقعیات پرونده سی. بی. ا. اینترنشنال دیولویمنت کورپوریشن و دولت ایران(۱)، ملاحظه تداوم رویه دیوان و رعایت احترام آن ایجاب می‌کند که تصمیم

¹- حکم شماره ۱۱۵-۹۲۸-۳ مورخ ۲۶ اسفندماه ۱۳۶۲ [۱۶ مارس ۱۹۸۴]، منتشره در ۵ Iran-U.S. C.T.R. 177

دیوان در آن پرونده، در اینجا نیز اعمال و ادعای حاضر به دلایل صلاحیتی رد شود.
اما اگر روی این نظر خود تأکید نکنم که اعمال تصمیم متذکر در پرونده سی. بی.
ا. اینترنشنال باید محدود باشد بطوریکه نتیجه حاصله در آن پرونده مانند مورد حاضر،
از محدوده دقیق واقعیات ارائه شده در این دو پرونده فراتر نزود کوتاهی کرده‌ام.

۲ - قید انتخاب مرجع رسیدگی که در حال حاضر مورد نظر ماست بشرح زیر است:

ماده ۲۰ - اختلافات "طرفین این قرارداد موافقت دارند که هرگونه اختلاف ناشی از این قرارداد را باهم دولتانه حل نمایند. ولی چنانچه طرفین نتوانند اختلافات فیما بین را حل کنند، چنین موافقت می‌شود که داوری نهایی توسط یک دادگاه ایرانی انجام شود و [در اینصورت] ترجمه فارسی [قرارداد] حاکم خواهد بود."

۳ - در پرونده سی. بی. ا. اینترنشنال دیوان، یک قید انتخاب مرجع رسیدگی را (که به استثنای تفاوت‌های جزئی املائی مشابه قید حاضر است) بدانگونه تفسیر نمود که منظور از آن ارجاع هرگونه اختلاف ناشی از قرارداد به دادگاه‌های ایران بوده‌است. دیوان برای رسیدن به نتیجه مزبور، غیر عادی ترین تعریف را برای کلمه "داوری" ("arbitration") قائل شد و نتیجه گرفت که این واژه بجای آنکه به مفهوم عادی خود در انگلیسی باشد، به معنی "فیصله دادن" یا "دادارسی" بکار رفته است. موعد نتیجه گیری دیوان آن بود که گرچه هیچیک از طرفین اصولاً از بود و نبود متن فارسی قرارداد خبری نداشتند، هر دو طرف معتقد بودند که قرارداد بدواً توسط طرف ایرانی آن تهیه شده بوده است. با این کار، دیوان توانست به یک واژه انگلیسی که ابهام دیگری نداشت معنای منتقل کند که ظاهراً با کاربرد فارسی آن تداعی داشت.

۴ - قاضی ماسک در نظر مخالف خود در پرونده سی. بی. ا. اینترنشنال سه تفسیر ممکن

از قید [انتخاب مرجع رسیدگی] ارائه نمود:

اولاً، کلمه "داوری" بصورتیکه بکار رفته می‌تواند به معنی حل و فصل اختلاف از طریق داوری مشروط به اعمال کنترل های عادی قضائی باشد. استفاده از کلمه "نهایی" با این تعبیر سازگار است. بطور کلی، رسیدگی قضائی غیر نهایی وجود ندارد. ولی داوری غیر نهایی می‌تواند وجود داشته باشد و مثال آن موردمی است که در آن رسیدگی مجدد قضائی مجاز است. بنابراین، طرفین پیش بینی جریان داوری "نهایی" را کردند.

ثانیاً، همانطور که دیوان اشاره کرده این قید می‌تواند اشاره به حل و فصل قضائی باشد. استفاده از کلمه "داوری" با چنین تعبیری مغایرت دارد.

ثالثاً، طرفین ممکن است سهواً قیدی را درج کرده باشند که نامفهوم باشد، عیناً مانند قیدی که در پرونده در سر اینداستریز اینکورپوریتد و ایران [قرار اعدادی شماره ۹-۴۶۶ دیوان عمومی مورخ ۱۴ آبانماه ۱۳۶۱] [بنجم نوامبر ۱۹۸۲] منتشره در ۲۸۰ C.T.R 1 Iran-U.S.] مورد بررسی قرار گرفت، که در آن قید اختلافات به دیوانعالی کشور ایران ارجاع می‌شد. چون چنین ارجاعی قانوناً امکان نداشت، دیوان نظر داد که قید مذکور صلاحیت دیوان را سلب نمی‌کند. در مورد حاضر نیز "داوری" در دادگاههای ایران امکان ندارد.

نظر مخالف ریچارد ام. ماسک در پرونده سی. سی. ا. اینترنشنال ص ۵-۴ حکم

شماره ۱۱۵-۹۲۸ مورخ ۲۶ اسفندماه ۱۳۶۲ [۱۶ مارس ۱۹۸۴]، منتشره در

بنابراین قاضی ماسک نتیجه گرفت که:

باتوجه به سه امکان فوق الذکر، برای من روشن نیست که دیوان چگونه نتیجه گرفت که قید مورد بحث "بدون ابهام صلاحیت را محدود به دادگاههای ایران می‌کند" و در نتیجه الزامات بند ۱ ماده ۲ بیانیه حل و فصل ادعاهای را با وضوح کافی "ایقاً" می‌نماید.

ایضاً ص ۵. به نظر می‌رسد تحت ضوابطی که دیوان باید در مورد پرونده‌های حاوی

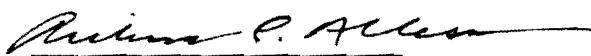
قید انتخاب مرجع رسیدگی (۲) اعمال کند، نظر قاضی ماسک مبنی بر اینکه قید مورد نظر نمی‌تواند بدون ابهام صلاحیت را به دادگاههای ایران محدود کند، صحیح باشد. بعلاوه، در تأیید نکته اول قاضی ماسک، که اکثریت در پرونده سی. بی. ا. اینترنشنال آنرا "فنی" خواند و "تمامی ماده را از هرگونه معنی و اثر معقولی بی بهره می‌سازد"، دلایل قوی وجود دارد. رجوع شود به: ص ۷ حکم صادره در پرونده سی. بی. ا. اینترنشنال، مذکور در فوق، به دلایلی که ذیلاً تشریح شده، به نظر من، در مفهوم "اجرای داوری توسط دادگاههای ایران" بهیچوجه تناقضی وجود ندارد.

۵ - در آئین دادرسی مدنی ایران، داوری زیر نظر دادگاه صریحاً پیش بینی شده است. درواقع مواد ۶۳۲ تا ۶۷۶ آئین [دادرسی مدنی] روش داوری را که در آن دادگاههای ایران نقشی، اگرچه محدود ولی مهم، ایفاء می‌کنند، بتفصیل شرح داده است. برای مثال: ماده ۶۳۵ مقرر می‌دارد که هرگاه یکی از طرفین، داور خود را معین ننماید، دادگاه صالح به درخواست طرف دیگر، داوری معین خواهد نمود. مواد ۶۳۶ و ۶۳۷ چگونگی تعیین داور از طرف دادگاه را در موارد دیگر معین می‌کنند. به موجب ماده ۶۴۷، "دادگاه [پس از تعیین داور] ورقه‌ای مشتمل بر نام و مشخصات طرفین و موضوع دعوی و نام داورها و مدت داوری [درصورتیکه معین شده باشد]، تنظیم نموده و به داورها ابلاغ می‌نماید." در مواد ۶۶۴، ۶۶۶، ۶۶۷ و ۶۶۸ موارد تصحیح و ابطال راعی داور و حکم داوری توسط دادگاه، مقرر شده است. بعلاوه،

۲- طبق بند ۱ ماده دو بیانیه حل و فصل دعاوی، "ادعاهای ناشی از قراردادهای تعهدآور فیعابیینی که در آن قراردادها مشخصاً" رسیدگی به دعاوی مربوط در صلاحیت انحصاری دادگاههای صالحه ایران" باشد از صلاحیت دیوان مستثنی شده‌اند. طبق تفسیر دیوان عمومی از این ضابطه، برای اینکه ادعائی از صلاحیت دیوان مستثنی شود، قید انتخاب مرجع رسیدگی می‌بایست "بدون ابهام صلاحیت را به دادگاههای ایران محدود کند". رجوع شود به: ص ۳ تا ۴ قرار اعدادی شماره ۶۸-۳ دیوان عمومی مورخ ۱۴ آبانماه ۱۳۶۱ [پنجم نوامبر ۱۹۸۲] صادره در پرونده هوارد نیدلز تامن اند برگندوف و دولت جمهوری اسلامی ایران و سایرین، منتشره در ۱ Iran-U.S. C.T.R 248,250

ماده ۶۷۲ مقرر می‌دارد که "مقدار حق‌الزحمه داور در مواردی که خواسته مالی نیست و یا تعیین قیمت آن ممکن نیست به نظر دادگاه معین می‌شود." (۳) بدینصورت معلوم است که در قوانین مربوطه ایران، نقش نسبتاً فعالی برای مبادرت به جریان داوری و مدیریت و بررسی آن برای دادگاهها درنظر گرفته شده است. چنین نقشی با قصد طرفینی که مقرر داشتند "داوری نهائی اختلاف توسط دادگاههای ایران انجام خواهد شد" کاملاً هماهنگ می‌باشد.

۶ - معهذا، به دلیل فقدان هرگونه صفت ممیزهای در متن قید مورد بحث یا مدرکی دال بر اینکه تدوین کننده آن ایرانی نبوده، ناگزیر با تصمیم حاضر موافقت می‌نمایم.

ریچارد سی. الیسون

۳- ماده ۶۷۱ [آئین دادرسی مدنی] حق‌الزحمه داور را در سایر موارد تعیین می‌کند.